

Як ставляться до зовнішнього незалежного оцінювання його учасники?

Опитування учасників зовнішнього незалежного оцінювання з української мови і літератури відбулося 5 травня 2016 року і проводилось Всеукраїнською громадською організацією «Громадянська мережа «ОПОРА» спільно з Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва за підтримки Проекту USAID Альянс Програми сприяння зовнішньому тестуванню.

При проведенні опитування застосовувалася методика екзит-полу (опитування на виході з пунктів проведення ЗНО). Загалом було опитано 2086 учасників у 80 пунктах тестування за вибіркою, що репрезентує регіональний склад учасників ЗНО.

- Абсолютна більшість опитаних учасників тестування (96%) задоволені якістю тестів ЗНО та водночас 99% задоволені роботою персоналу в пункті тестування. До того ж, на думку 98% опитаних учасників, процедури тестування не були порушені. При цьому в регіональному розрізі відчутних відмінностей в оцінках респондентів стосовно цих питань не було.
- 90% учасників тестування довіряють системі зовнішнього незалежного оцінювання, не довіряють – лише 6%.
- Водночас лише 14% учасників тестування дали правильну відповідь на запитання про те, скільки рейтингових балів треба набрати для «складання» ЗНО – 100 балів. Натомість абсолютна більшість – 61% – були впевнені, що треба набрати 124 бали, як це було до 2014 року включно, а 25% взагалі не змогли дати жодної відповіді.
- Лише половина учасників ЗНО (50%) знає, як визначається пороговий бал «склав/не склав», тоді як 32% не знають, як він визначається, але чули, що він є. Натомість, 19% учнів взагалі не знають, що це таке, причому ці цифри не надто розрізняються у різних регіонах.
- Рік і більше готувались до тестування з української мови та літератури 27% учасників тестування, майже стільки ж (23%) витратили на підготовку приблизно півроку, 35% готувались від 1 до 6 місяців, тоді як майже 15% не готувались до тестування взагалі. Примітно, що найбільша частка учнів та випускників, які не готувались до тестування, проживають у Центрі та на Донбасі (17%), тоді як найменша частка таких – на Півдні та Сході України (10% та 11% відповідно).
- Абсолютна більшість опитаних в Україні учнів та випускників шкіл (72%) вважають, що здобутих у школі знань достатньо для складання ЗНО. Причому, що цікаво, цей відсоток фактично однаковий і серед вихідців з україномовних сімей (70%), і серед російськомовних (72%). Натомість, 22% учасників ЗНО вважають, що шкільних знань для тестування недостатньо, а на думку ще 7%, шкільних знань недостатньо зовсім, навіть для отримання мінімального балу. При цьому відчутно більше опитаних відзначає недостатність шкільних знань для складання ЗНО саме на Заході (34%) та в Центрі України (32%), тоді як найменше таких – на Донбасі (19%) та Півдні України (20%).
- 36% учасників ЗНО зазначили, що під час підготовки до складання тесту з української мови і літератури вони користувалися послугами індивідуального репетитора. При цьому в середовищі заможних учнів кількість тих, хто користувався цими послугами, майже вдвічі більша (42%), ніж серед тих учнів, які представляють сегмент населення із доходами нижче середнього рівня (23%). Загалом по всій Україні учні та випускники шкіл самостійно готувалися до ЗНО під час занять у школі (38%), проходили безкоштовні он/оф-лайн курси (17%) та, нарешті, 24% нічим допомогли під час підготовки до ЗНО не скористалися.
- Серед тих учасників ЗНО, хто користувався послугами приватного (індивідуального) репетитора з української мови та літератури, 38% займалися з

репетитором рік і більше, 27% – понад півроку, 30% – від 1 до 6 місяців, 5% – менше місяця. При цьому найчастіше за репетиторів для опитаних учнів виступали їхні шкільні вчителі (36%) або вчителі іншої школи або інші вчителі з їхньої школи (46%), а 15% вдавались до репетиторських послуг викладачів ВНЗ. Примітно, що до послуг викладачів вишів частіше звертались більш заможні учні (21%), ніж учні з доходами середнього та вище середнього рівнів (14% та 15%).

- Найбільше учнів (44%) займалися з репетитором 2 рази на тиждень, тоді як третина (33%) серед тих, хто скористався з послуг репетитора, займалися лише 1 раз на тиждень. Слід відзначити, що займатись з репетитором двічі на тиждень були більшою мірою схильні заможні учні (50%), тоді як 1 раз на тиждень займалися переважно учні з середніми доходами (36%).
- Абсолютна більшість тих учнів, які займалися з репетитором протягом двох останніх років, готувались із ним передовсім до тестування з української мови і літератури (91%), далі приблизно однаковий відсоток займалися підготовкою до тестів з англійської мови (38%), математики (38%), та історії України (37%).
- В середньому за останній рік на оплату послуг репетитора учасники тестування витрачали 1204 гривень на місяць. При цьому найбільші витрати (понад 2000 грн) були схильні нести передовсім учні Півдня та Сходу України (29% та 22% відповідно), тоді як в Центрі таких було 17%, на Заході – тільки 5%, і, нарешті, на Донбасі – 0%.
- Загалом серед тих, хто займався з репетитором, 45% опитаних визнали, що вони би не склали тест з української мови та літератури без попередньої підготовки з репетитором. Водночас 25% відзначили, що справилися б і без підготовки з репетитором, а 30% не змогли дати однозначної відповіді на це запитання. Представники заможніших сімей демонструють більшу впевненість у своїх силах (35%) порівняно із учнями з доходами середнього (23%) та вище середнього рівнів (27%).
- Абсолютна більшість опитаних учасників тестування (89%) планують вступати до ВНЗ цього року. При цьому 63% опитаних вже навіть визначилися зі спеціальністю та ВНЗ, до якого вступатимуть, 15% – визначилися тільки зі спеціальністю, тоді як 17% – взагалі не визначилися ані щодо ВНЗ, ані щодо обраної спеціальності. У регіональному розрізі найбільше невизначених учнів на Заході (21%) та в Центрі України (18%), тоді як найменше таких – на Донбасі та Півдні України (11% та 13% відповідно). Серед заможних учнів невизначених відчутно менше (11%), ніж серед тих, хто мають доходи нижче середнього рівня (25%).
- Тільки 15% опитаних відвідували курси довузівської підготовки, тоді як 85% респондентів таких курсів не відвідували. Найбільш популярними курси довузівської підготовки виявились серед представників Сходу, Донбасу та Центру (21%, 17% та 16% відповідно), тоді як найменшу популярність вони мали на Заході, де їх відвідували тільки 8% опитаних. Курси довузівської підготовки частіше відвідували молоді люди з заможних сімей (26%), ніж ті, у кого доходи нижче середнього рівня (13%).
- На думку переважної більшості учасників тестування (58%), ЗНО має залишатися основним критерієм для вступу до ВНЗ, тоді як 26% висловились на підтримку ідеї повернення до старої системи іспитів у ВНЗ. 16% – не змогли відповісти на це запитання. Варто відзначити, що найбільше прихильників ідеї повернення до іспитів у ВНЗ проживає на Донбасі (33%) та в Центрі (30%), тоді як найменше цю ідею підтримують учні на Заході, Сході та Півдні України (20%, 24% та 25% відповідно). При цьому в середовищі заможних учнів більше тих, хто підтримують повернення до іспитів у ВНЗ (34%), ніж серед учнів із доходами середнього (25%) та нижче середнього рівня (18%).

- Серед учасників тестування з української мови та літератури 79,5% становили випускники школи 2016 року, 12% – випускники попередніх років, а 8% – учні професійно-технічних училищ. Серед випускників шкіл 70,5% відвідували загальноосвітні заклади, 7% – навчальні заклади з поглибленим вивченням математики, 12% – з поглибленим вивченням іноземної мови, а 11% – з іншим профілем спеціалізації.
- Спілкуються у своїх родинях переважно українською мовою 46% учасників ЗНО, переважно російською – 28%, обома мовами, і українською, і російською – 24%, а 2% – іншими мовами.

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

До якої категорії учасників ЗНО Ви належите?

	%
Випускник школи 2016 року	79,5
Випускник школи попередніх років	12,4
Учень професійно-технічного закладу	8,1

Якого типу школу Ви відвідували?

	%
Загальноосвітній навчальний заклад (без профілю)	70,5
З поглибленим вивченням математики	6,8
З поглибленим вивченням іноземної мови (будь-якої)	11,8
З іншим профілем	10,8

Тип населеного пункту, де ви навчалися

	%
Обласний центр	26,1
Місто, понад 100 тис. жителів	13,4
Місто, від 50 до 100 тис. жителів	7,3
Місто, до 50 тис. жителів	13,3
Селище міського типу	15,4
Село	24,5

Якою мовою Ви переважно спілкуєтесь у сім'ї?

	%
Переважно українською	46,0
Переважно російською	27,7
І російською, і українською приблизно однаково	24,3
Іншою мовою	2,0

Чи задоволені Ви якістю тестів (чи зрозумілими були питання)?

	%
Цілком задоволений	65,7
Переважно задоволений	30,0
Переважно не задоволений	3,4
Зовсім не задоволений	0,9

Чи задоволені Ви роботою персоналу у пункті тестування (уповноважений УЦОЯО, відповідальний за пункт тестування, інструктори, чергові)?

	%
Цілком задоволений	90,4
Переважно задоволений	8,6
Переважно не задоволений	0,3
Зовсім не задоволений	0,2
Важко сказати	0,4

Чи були Вами помічені порушення процедури тестування іншими учасниками тестування?

	%
Ні, процедури не були порушені	97,6
Так, були порушення, і вони були зафіксовані належним чином	1,1
Так, порушення були, але не були зафіксовані належним чином	1,2

Чи довіряєте системі зовнішнього незалежного оцінювання?

	%
Цілком довіряю	57,8
Скоріше, довіряю	31,8
Скоріше не довіряю	4,0
Взагалі не довіряю	2,1
Важко сказати	4,3

Чи знаєте, яку мінімальну кількість рейтингових балів необхідно набрати, щоб скласти ЗНО?

	%
Так, 124 бали	60,6
Так, 100 балів	14,3
Ні, не знаю	25,0

Чи знаєте, як визначається пороговий бал «склав/не склав»?

	%
Так, знаю	49,6
Не знаю, як визначається, але чув, що він є	32,0
Взагалі не знаю, що це таке	18,4

Скільки часу Ви готувалися до тестування з української мови та літератури?

	%
Рік і більше	27,2
Приблизно півроку	23,2
3–6 місяців	13,8
Два місяці	8,5
Місяць	12,7
Не готувався(-лася) взагалі	14,5

Чи вважаєте Ви, що знань, які здобуваються в школі, достатньо для складання ЗНО?

	%
Цілком достатньо	35,5
Загалом достатньо	36,0
Загалом не достатньо	22,0
Зовсім не достатньо, навіть для отримання мінімального балу	6,5

Чиєю допомогою Ви користалися під час підготовки до ЗНО з української мови і літератури?

	%
Індивідуальний репетитор	35,6
Готувалися під час занять у школі	37,8
Безплатні он/оф-лайн курси для підготовки ЗНО	17,2
Платні он/оф-лайн курси для підготовки ЗНО	3,5
Нічиєю	23,5
Інше	2,2

Чи користувалися Ви послугами приватного (індивідуального) репетитора з української мови та літератури?

	%
Так	37,0
Ні	63,0

Скільки часу Ви займалися з репетитором? (% від тих, хто займався з репетитором)

	%
Рік і більше	37,5
Більше півроку	26,9
1–6 місяців	30,3
Менше місяця	5,2

Скільки разів на тиждень Ви мали заняття з репетитором? (% від тих, хто займався з репетитором)

	%
1 раз	33,2
2 рази	43,5
3 рази	17,7
4 рази	5,6

Хто був Вашим репетитором? (% від тих, хто займався з репетитором)

	%
Ваш шкільний вчитель	35,6
Вчитель іншої школи/інший вчитель з Вашої школи	45,8
Викладач ВНЗ	15,1
Інший	5,5

Послугами репетитора з яких предметів Ви користувалися протягом двох останніх років? (% від тих, хто займався з репетитором)

	%
Українська мова і література	91,4
Англійська мова	38,1
Історія України	37,4
Фізика	8,1
Математика	37,7
Біологія	15,1
Хімія	9,4
Географія	5,6
Інше	2,0

За останній рік скільки приблизно коштів на місяць у Вас йшло на оплату послуг репетитора? (% від тих, хто займався з репетитором)

	%
До 300 грн (включно)	14,2
301–500 грн	20,8
5001–1000 грн	28,0
1001–2000 грн	22,3
Більше 2000 грн	14,7
<i>Середнє 1204 грн</i>	

Як Ви вважаєте, чи справились би Ви з тестом з української мови та літератури без попередньої підготовки з репетиторами? (% від тих, хто займався з репетитором)

	%
Так	25,1
Ні	45,3
Важко сказати	29,6

Чи Ви плануєте вступати до ВНЗ цього року?

	%
Так	88,8
Ні	11,2

Чи Ви вже визначилися зі спеціальністю та ВНЗ, куди вступатимете?

	%
Визначився зі спеціальністю та ВНЗ	62,7
Визначився зі спеціальністю, але обираю між кількома ВНЗ	14,7
Визначився з ВНЗ, але обираю спеціальність	5,2
Не визначився	17,4

Чи Ви відвідували курси довузівської підготовки?

	%
Так	14,7
Ні	85,3

Чи повинно ЗНО залишатися основним критерієм для вступу до ВНЗ?

	%
Так, повинно	57,6
Ні, краще повернутися до екзаменів у ВНЗ	25,9
Важко сказати	16,4

РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗПОДІЛ

Захід: Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Рівненська, Чернівецька області.

Центр: Вінницька, Київська, Сумська, Хмельницька, Черкаська, Чернігівська області та місто Київ.

Південь: Одеська, Херсонська області.

Схід: Дніпропетровська, Харківська області.

Донбас: Донецька та Луганська області.

До якої категорії учасників ЗНО Ви відноситеся?

	Захід	Центр	Південь	Схід	Донбас
Випускник школи 2016 року	78,3	77,6	80,9	84,7	77,2
Випускник школи попередніх років	11,5	12,7	16,5	10,8	12,2
Учень професійно-технічного закладу	10,2	9,7	2,5	4,4	10,6

Якого типу школу Ви відвідували?

	Захід	Центр	Південь	Схід	Донбас
Загальноосвітній навчальний заклад (без профілю)	76,4	65,2	76,3	68,7	74,8
З поглибленим вивченням математики	6,5	6,7	4,7	8,7	7,3
З поглибленим вивченням іноземної мови (будь-якої)	9,5	14,6	13,6	8,7	10,6
З іншим профілем	7,6	13,5	5,5	13,9	7,3

Тип населеного пункту, де Ви навчалися

	Захід	Центр	Південь	Схід	Донбас
Обласний центр	20,7	31,6	28,3	23,4	19,7
Місто, понад 100 тис, жителів	9,6	11,7	6,1	21,9	26,2
Місто, від 50 до 100 тис, жителів	10,5	5,4	3,5	5,5	18,9
Місто, до 50 тис, жителів	9,8	19,0	10,4	10,9	4,9
Селище міського типу	12,2	8,3	30,0	22,4	24,6
Село	37,3	24,1	21,7	15,9	5,7

Якою мовою Ви переважно спілкуєтеся у сім'ї?

	<i>Захід</i>
Переважно українською	86,3
Переважно російською	2,1
І російською, і українською приблизно однаково	7,2
Іншою мовою	4,4

Чи задоволені Ви якістю тестів (чи зрозумілими були питання)?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Цілком задоволений	65,4	68,2	60,8	61,4	74,0
Переважно задоволений	31,2	26,9	35,4	33,9	22,0
Переважно не задоволений	2,6	3,8	3,0	3,7	4,1
Зовсім не задоволений	0,8	1,1	0,8	1,0	0,0

Чи задоволені Ви роботою персоналу у пункті тестування (уповноважений УЦОЯО, відповідальний за пункт тестування, інструктори, чергові)?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Цілком задоволений	93,0	92,5	85,2	84,9	92,7
Переважно задоволений	6,2	6,7	13,5	13,3	6,5
Переважно не задоволений	0,8	0,0	0,8	0,2	0,0
Зовсім не задоволений	0,0	0,4	0,4	0,2	0,0
Важко сказати	0,0	0,4	0,0	1,2	0,8

Чи були Вами помічені порушення процедури тестування іншими учасниками тестування?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Ні, процедури не були порушені	98,1	97,7	97,5	97,1	97,6
Так, були порушення, і вони були зафіксовані належним чином	0,9	0,9	1,3	1,5	1,6
Так, порушення були, але не були зафіксовані належним чином	0,9	1,4	1,3	1,5	0,8

Чи довіряєте системі зовнішнього незалежного оцінювання?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Цілком довіряю	58,4	57,1	61,2	56,2	58,5
Скоріше, довіряю	31,8	31,1	28,3	34,5	34,1
Скоріше не довіряю	2,6	4,2	4,6	5,2	3,3
Взагалі не довіряю	1,3	3,2	2,5	0,7	2,4
Важко сказати	5,9	4,4	3,4	3,4	1,6

Чи знаєте, яку мінімальну кількість рейтингових балів необхідно набрати, щоб скласти ЗНО?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Так, 124 бали	61,9	59,5	57,8	61,9	63,4
Так, 100 балів	10,8	14,4	16,5	18,4	11,4
Ні, не знаю	27,3	26,1	25,7	19,7	25,2

Чи знаєте, як визначається пороговий бал «склав/не склав»?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Так, знаю	46,5	49,2	47,5	54,9	51,2
Не знаю, як визначається, але чув, що він є	32,3	29,0	35,2	33,3	39,8
Взагалі не знаю, що це таке	21,2	21,8	17,4	11,8	8,9

Скільки часу Ви готувалися до тестування з української мови та літератури?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Рік і більше	27,5	29,9	13,5	31,4	22,0
Приблизно півроку	23,7	21,9	26,2	24,0	21,1
3–6 місяців	15,3	10,9	23,2	13,1	10,6
Два місяці	8,0	8,2	11,8	7,7	9,8
Місяць	10,0	12,4	15,2	13,1	19,5
Не готувався(-лася) взагалі	15,5	16,7	10,1	10,9	17,1

Чи вважаєте Ви, що знань, які здобуваються в школі, достатньо для складання ЗНО?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Цілком достатньо	30,2	34,3	41,1	40,0	39,8
Загалом достатньо	36,3	33,9	39,4	36,1	41,5
Загалом не достатньо	26,7	22,9	15,3	20,1	14,6
Зовсім не достатньо, навіть для отримання мінімального балу	6,8	8,9	4,2	3,7	4,1

Чиєю допомогою Ви скористалися під час підготовки до ЗНО з української мови і літератури?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Індивідуальний репетитор	41,8	34,7	27,0	36,2	29,3
Готувалися під час занять в школі	34,6	32,2	48,5	45,3	42,3
Безплатні он/оф-лайн курси для підготовки ЗНО	19,3	14,9	20,3	17,5	16,3
Платні он/оф-лайн курси для підготовки ЗНО	1,5	3,8	4,2	5,7	2,4
Нічиєю	21,4	27,5	19,4	20,9	23,6
Інше	0,9	2,9	2,1	2,0	3,3

Чи користувалися Ви послугами приватного (індивідуального) репетитора з української мови та літератури?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Так	42,3	35,2	32,1	38,6	30,1
Ні	57,7	64,8	67,9	61,4	69,9

Скільки часу Ви займалися з репетитором? (% від тих, хто займався з репетитором)

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Рік і більше	39,9	38,7	29,7	35,0	40,5
Більше півроку	32,7	25,5	24,3	26,1	10,8
1–6 місяців	24,2	31,4	36,5	32,5	37,8
Менше місяця	3,1	4,4	9,5	6,4	10,8

Скільки разів на тиждень Ви мали заняття з репетитором? (% від тих, хто займався з репетитором)

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
1 раз	35,6	31,0	28,0	36,3	32,4
2 рази	45,0	45,5	46,7	38,2	35,1
3 рази	14,0	17,7	21,3	21,0	18,9
4 рази	5,4	5,8	4,0	4,5	13,5

Хто був Вашим репетитором? (% від тих, хто займався з репетитором)

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Ваш шкільний вчитель	37,6	34,8	37,3	35,7	27,0
Вчитель іншої школи/інший вчитель з Вашої школи	48,0	46,0	41,3	44,6	45,9
Викладач ВНЗ	11,3	16,7	14,7	17,2	18,9
Інший	4,1	5,8	8,0	4,5	10,8

Послугами репетитора з яких предметів Ви користувалися протягом двох останніх років? (% від тих, хто займався з репетитором)

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Українська мова і література	91,9	92,4	90,7	91,1	83,8
Англійська мова	38,0	38,3	33,3	38,9	43,2
Історія України	38,0	35,4	42,7	37,6	37,8
Фізика	9,0	5,1	1,3	14,0	13,5
Математика	39,8	33,9	40,0	38,2	45,9
Біологія	15,8	15,2	12,0	12,7	27,0
Хімія	8,1	12,3	5,3	8,3	8,1

Географія	6,8	4,3	10,7	4,5	2,7
Інше	1,8	2,5	1,3	1,9	0,0

За останній рік скільки приблизно коштів в місяць у Вас йшло на оплату послуг репетитора? (% від тих, хто займався з репетитором)

	Захід	Центр	Південь	Схід	Донбас
До 300 грн (включно)	15,8	11,3	17,9	13,2	25,0
301–500 грн	31,7	17,3	10,7	16,2	18,8
501–1000 грн	28,7	30,8	10,7	26,5	37,5
1001–2000 грн	18,8	23,3	32,1	22,1	18,8
Більше 2000	5,0	17,3	28,6	22,1	0,0

Як Ви вважаєте, чи справились би Ви з тестом з української мови та літератури без попередньої підготовки з репетиторами? (% від тих, хто займався з репетитором)

	Захід	Центр	Південь	Схід	Донбас
Так	18,8	29,6	36,0	21,7	21,6
Ні	52,5	41,9	33,3	47,8	40,5
Важко сказати	28,7	28,5	30,7	30,6	37,8

Чи Ви плануєте вступати до ВНЗ цього року?

	Захід	Центр	Південь	Схід	Донбас
Так	86,3	90,9	84,4	89,1	93,4
Ні	13,7	9,1	15,6	10,9	6,6

Чи Ви вже визначилися зі спеціальністю та ВНЗ, куди вступатимете?

	Захід	Центр	Південь	Схід	Донбас
Визначився зі спеціальністю та ВНЗ	56,4	66,2	65,6	58,2	75,6
Визначився зі спеціальністю, але обираю між кількома ВНЗ	17,2	12,1	17,0	16,4	10,6
Визначився з ВНЗ, але обираю спеціальність	5,3	3,9	4,0	9,2	2,4
Не визначився	21,1	17,8	13,4	16,2	11,4

Чи Ви відвідували курси довузівської підготовки?

	Захід	Центр	Південь	Схід	Донбас
Так	7,5	16,0	13,5	21,1	17,1
Ні	92,5	84,0	86,5	78,9	82,9

Чи повинно ЗНО залишатися основним критерієм для вступу до ВНЗ?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Так, повинно	65,2	52,7	57,3	58,2	56,1
Ні, краще повернутися до екзаменів у ВНЗ	19,6	30,4	25,1	23,5	33,3
Важко сказати	15,2	16,8	17,6	18,3	10,6